

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhälis-
tön voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

Lännen suomalaisen työväestön äänenkannattaja

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 11

Lauantaina, tammik. 13.—Saturday, Jan. 13.

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Toinen hirvittävä so- tavalinetehtaan räjähdys

Noin 200 tonnia käsittävä räjähdysainevarasto "palanut" hävittäen Dupont-yhtiön tehtaan Haskell's, N. J.

New York, tammik. 12. — Tulipalo ja räjähdys hävittivät Dupont-yhtiön sotavalinetehtaan Haskell's, N. J., klo 9:30 tänä iltana. Virkailijat sanoivat kaksi miestä olevan kadoksissa, ja kaksitoista työläistä sai vammoja. Omaisuusvahinkoa ei vielä voida arvioida.

Laitoksella tapahtui kaksi eri räjähdystä, joiden voima oli kuvaamattoman hirvittävä. Rakennekset huojuivat ja akkunoita särkyi aina Long Islandissa ja Poughkeepsie'ssa saakka. Noin 400,000 panna räjähdysainetta tuhoutui. Tulen irtipääsy on ainakin vielä tuntematon.

Räjähdys hajotti hevo- set, kärryt ja kaksi miestä atomeiksi

Greybull, Wyo., tammik. 12. — Vaununlasti nitroglyceriiniä, jota kuljetettiin Mid-west Oil Co:n työmaalle Elk Basiniin, räjähti lähellä tätä paikkaa eilen, otaksuttavasti kärryjen tähdyksen takia. Jymähdyksessä kuoli 20 mailin alalla.

Hevosista, kärryistä ja kahdesta miehestä, jotka kuljettivat tuota kuolemankuormaa, ei ole tavattu jälkeäkään. Suunnoton kraatteri vain osotti paikkaa, missä tapaturma oli tapahtunut.

Itä-Canada jällä väräyksessä

Winnipeg, Man., tammik. 12. — Länsi-Canadian maakunnat ovat väräyneet hyvän joukon toistakymmentä tuhatta miestä enemmän kuin tulisi suhteellisesti niiden osalle 500,000:sta, mutta itä on yli satatuhatta jällä oloukseen alkun mennessä olevat idän maakunnat väräyneet seuraavasti: Quebec 42,218, Ontario 155,474 ja New Brunswick ja Nova Scotia 33,631, siis yhteensä 231,323. Lännen maakuntien rekrytyttävä ku samalla ajalla nousi 147,090:een.

Quebecin osalle tulisi suhteellisesti väkiluvun perusteella 89,244 miestä ja väräyminen siellä on, kaikista villytyksistä huolimatta, hitaanlaista. Ranskalaisen väestö, jolla on ollut kielellisiä y.m. riitoja englanninkielisten naapuriansa kanssa, ei näytä ottavan "isänmaan puolustusta" samalta kannalta kuin heidän mainitut kansaveljensä.

Itävalta-Unkarin viides sotalainen

26,000,000 kruunua koottu sodankäyntiin tähän mennessä.

Wien, tammik. 12. — Epätodelliset tiedot osottavat, että Itävalla viidennestä sotalainen on jo tilattu osuuksia 4,732,800, 000 kruunun arvosta. Tästä summasta on vielä noin 300,000,000 kruunua suorittamatta. Laina on suurin, mitä Itävalla on vielä koskaan kerännyt.

Ensimmäinen laina oli 2,217,000, 000 kruunua, toinen 2,688,320,000, kolmas 4,202,600,000. Uusi laina kohottaa Itävalla lainojen yhteissumman 18,400,000,000 kruunuun.

Unkari on kerännyt jokseenkin puolet siitä, mitä Itävalla on kerännyt. Tämä summa kohottaa Itävalla-Unkarin sotalaisten yhteissumman 26,000,000,000 kruunuun.

SOTAKORPIT TAAS YHTÄ ILOISIA KUIN ENNENKIN

New York, tammik. 12. — Sotavalineliikkeen osakkeet nousivat New Yorkin pörsissä tänään suurliittolaisten vastattua presidentti Wilsonin rauhankirjelmään. Ensimmäisissä kaupoissa oli jo huomattavissa 1—2 pisteen nousu.

ÖLJYSÄILÖITÄ RÄ- JÄHTÄNYT

Stoneham, Mass., tammik. 12. Standard öljy-yhtiön säiliöitä, jotka sisälisivät yleensä noin 30,000 gallonaa öljyä, räjähti täällä tänään, kun erästä yhtiön talista alkanut tulipalo levisi niihin. Toisia säiliöitä oli vielä vaarassa.

"Kauhea salaliitto" taas keksitty

San Franciscon piirisyöttäjän virasto tehnyt uuden allistuttavan "paljastuksen". — Koko valtio merkitty "hävitettäväksi"

San Francisco, Cal., tammik. 12. — Thomas J. Mooneyn jutun käsittelyssä täällä tänään väitti piirisyöttäjän apulainen, Edward A. A. Cunha, että kirjeet, jotka annettiin Alexander Berkmanin anarkistisen lehden, "The Blastin", toimistosta joku viikko sitten, paljastavat salaliiton, jonka tarkoituksena oli "hävittää hallitus, räjäyttää ilmaan California ja tappaa kuvernööri Johnson ("to destroy government, blow up California and kill Governor Johnson"). Hän pyysi tuomari Griffinin ei näyttämään puolustuslakimiehille takavarikoituja kirjeitä.

"Jos teillä on sellaisia todistuksia, niin miksi ette anna niitä suurvalmiehistölle heti?" kysyi tuomari Griffin.

"Minä tahdon käyttää niitä kirjeitä todistuksina tässä jutussa, ja minä voin ottaa kiinni Berkmanin ja hänen salaliittolaisensa milloin tahansa", vastasi Cunha.

Viime viikolla puolustuslakimies W. Bourke Cockran onnistui saattamaan kirjeet tuomarin kaappiin, sen jälkeen, kun piirisyöttäjä oli niillä alkanut myrkkyä yleisön mieltä julkaisemalla niitä kaikenlaisilla "selityksillä" varustettuna sanomalehdissä. Nyt syyttäjäpuoli ei näyttäisi niitä hänelle ja siitä jatkui kiista tänään.

Johnson on urhoollinen. Sacramento, Cal., tammik. 12. — Yhdysvaltain senaattoriksi valittu kuvernööri Hiram W. Johnson, kuultuaan San Franciscon piirisyöttäjän viraston "paljastuksesta" sanoi:

"Tämä on ensi kerta, kun kuulen tuosta asiasta. Tuollaisia uhkauksia on tehty niin monesti sikke kuin minä tulisin kuvernööriksi, että en ole enää välittänyt niistä lainkaan."

"Buffalo Billin" omaisuus

Denver, Colo., tammik. 12. — Eversti William F. Cody, kuuluisa "Buffalo Bill", joka kuoli täällä viime keskiviikkona, jätti noin \$65,000 omaisuuden, se käsittää kolme karjataloa lähellä Codya, Wyo., ja osuuden eräseen hotellin. Ennen usein arvioitiin Codyn olevan miljoneerin.

PALJON KOR- VAUSVAATIMUKSIA

Victoria, B. C., tammik. 11. — Sitte tammik. 1 p:n, jolloin Työväen Korvausasetus astui voimaan, on hallinto jo saanut yli 50 korvausvaatimusta. Ensimmäinen korvaus saaja oli Thomas Pickering niminen satamatyöläinen, joka loukkaantui Robert Dollard, Ltd'n työssä Vancouverissa uudenvuoden yönä.

Saksan ministeri väit- tää ettei rauha tuot- taisi leipää

Amsterdam, 12 p. tammik. — Kölnissä ilmestynyt Volke Zeitung tietää kertoa, että Saksan sisäasiainministerin apulainen tri Michaelis on julkisessa lausunnossaan selittänyt olevan tyhmää kansan huutaa rauhaa sen tähden, että täytyy elää rajoitetuilla ruoka-annoksilla. Ministerin väitöksen mukaan rauha ei tulisi tuomaan lisää ruokavaroja, joten vielä rauhanon jälkeenkin oltaisiin pakotettuja elämään yhtä niukasti, joten parhainta olisi kestää sota loppuun saakka.

Saksa varottaa ranska- laisia kohtelemasta sotavankeja tylysti

Berlin, 12 p. tammik. — Virallisesti on ilmoitettu, että Saksa aikoo asettaa ranskalaiset sotavangit kovennettuun vankuteen rangaistukseen Ranskaa siitä että Ranskassa on saksalaisia sotavankeja kohdeltu pahoin. Tiedon ranskalaisen vangeille osotamasta epäinhimillisestä kohtelusta sanotaan saapuneen pakoon päässeiltä saksalaisilta, jotka ovat olleet ranskalaisen käsissä sotavankeina sotarintaman lähetyillä. Ellei Ranskan puolelta ryhdytä heti parannuksiin asian suhteen niin Saksassa vankina olevia ranskalaisia aletaan kohdella samalla tavalla.

Kattilan räjähdys sur- mannut kolme juna- miestä

Kansas City, Mo., tammik. 12. — Kolme junamiestä sai surmansa St. Louis & San Francisco rautatiellä, lähellä Grandview'ta, Mo., tänään, kun tavarajunan veturin kattila räjähti.

LAINLAATJOITTEN SOTAIMET

Pieni tavallinen juttu Oregonin senaatin presidentistä.

Portland, 12 p. tammik. — Senaatin presidentti Moser on saanut pienen kiivastumiskohtauksen siitä, että eräät oregonilaiset sanomalehdet, etupäässä Portlandissa ilmestynyt Oregon Journal ovat sekaantuneet hänen — Moserin — toimia arvostelemaan. Tällä kertaa on kysymyksessä erään senaattori Binghamin yksityiskirjuriin palkkaamisjuttu. Senaattori Bingham itse ei ole "toistaiseksi" saapuvilla senaattissa, koska hän on toimekas liikemies ja hänen tärkeät liikeasiansa vaativat hänen olemaan muualla. Binghamin mielihyvitteeksi on kuitenkin Moser nimittänyt Binghamille yksityiskirjuriin senaatin istunton ajaksi, joka saa \$5.00 päivältä palkkaa valtionvarjoista. Tähän yksityiskirjuriin virkaan on valittu senaattori Binghamin poika, Mr. Bingham nuorempi Eugenesta Lane kaunistia ja nähtävästi tämä "yksityiskirjuri" muutenkin valvoo niitä edustajia, joita hänen isänsä edustavat vaativat, joten vanhempi Bingham tietää saapua senaatin istuntonille milloin sellainen katsoo tarpeelliseksi.

Senaatti on päättänyt, että jokainen senaattori on oikeutettu saamaan itselleen yksityiskirjuri määrättyä \$5.00 päiväpalkkaa, mutta istuntona poissaolevan Binghamin kirjuriin palkkaamisen suhteen ovat toiset senaattorit olleet hiukan tyytymättömiä, joten se pääsi sanomalehtien tiedoksi.

Kieltoain laatimissuunnitelmat.

Salem, 12 p. tammik. — Senaatin ja edustajahuoneen valiokunta, joka käsittelee väkijoumakauppaa koskevia lakiehdotuksia tullee yhdistetyksi yhdeksi jossa tulee olemaan senaattorit Shanks, Eddy, Garland, Handley ja Strayer sekä edustajahuoneen

Pukutyöläiset lakos- sa Philadelphiassa

Philadelphia, Pa., 12 p. tammik. — Amalgamated Clothing Workers liitto on kutsunut lakoon noin 6,000 miesten ja poikasten pukuja valmistavien pukehtaitten työläistä pakottaen työt seisauttamaan ennimmisiä pukehtaitta sanottulla alalla. Lakko alkoi eilen. Lakkolaiset vaativat työpäivän lyhennystä, palkankorotusta ja union tunnustamista.

Tehtailijat väittävät, ettei lakko heidän liikettään ole suuresti häirinyt ja eivät lupaa suostua union vaatimuksiin.

SOTATOIMET

Venäläiset hyökkäävät Riigan tienoilla.

Pietari, 12 p. tammik. — Virallisesti on ilmoitettu, että Riigan lähellä Babit-järven ympäristöllä jatkuu taistelu venäläisten ja saksalaisten välillä. Venäläiset ovat valloittaneet saksalaisilta varustetun aseman Tirlun suon ja Mintau-joen välillä. Venäläinen sotaväki on edennyt Kalzemin kylään saakka 8 viirasta Babit-järven eteläpuolelle. 21 järeää ja 11 keveämpää tykkiä on otettu samalla kun on saatu muitakin sotatarpeita ja joukko vankeja.

Saksalaiset Rumiassa.

Berlin, 12 p. tammik. — Virallisesti on ilmoitettu, että keskivalvontajoukot Rumiassa ovat valloittaneet Laburtean kaupungin. Viuhkoinen pakotettiin perääntymään Sereth-jolle Bralin ja Galatzin välillä.

Oitoz laaksossa pohjois-Rumiassa ovat itävaltalais-saksalaiset joukot edenneet yhä valloittaneen vihollisilta varustettuja asemia. 6 kuularuukua otettiin saaliiksi ja vangiksi saatiin 80 sotilasta erässä tappelussa.

Vihollisen asestatuuneet laivat ovat yrittäneet päästä Isacean ohiitse Tonavalla, mutta ovat tul-
(Jatkoa kolmannella sivulla.)

Traagillinen itsemurha

Portland, Ore., tammik. 12. — Vakuuttettuna siitä, että hänen heikonutun terveytensä ja varattomuutensa estää hänet jatkamasta uraita ponnistuksiaan sorrettujen ja puutteessa olevien hyväksi, 37-vuotias neiti Agnes Thesla Fair, tunnettu katupuhuja ja yhteiskunnallisista asioista kirjottaja, päätti elonpäivänsä eilen heittäytymällä raitiovaunun eteen Spokane-avenuella.

Neiti Fair kuoli heti. Hänen ruumiinsa laahautti pitkin rataa monta jalkaa ennenkuin vauvattiin pois pölymaahan. Tuttavalleen, Mrs. A. D. Cridge'lle, oli hän heikkinä aikaisemmin ilmoittanut aikovansa tehdä itsemurhan, mutta Mrs. Cridge arveli saaneensa hänet vakuutetuksi, ettei sellainen teko ole sopiva, eikä osannut ryhtyä mihinkään estetoimiin.

Neiti Fair oli yleisesti tunnettu Tyynemeren rannikolla avuliaisuudestaan. Puhevapautustelun aikana Spokane'ssa hänet vangittiin kadalla puhumistaan.

CANADAN TÄYDEL- LISTÄ 'KUIVAAMIS- TA' VAADITTAAN

Ottawa, Ont., tammik. 12. — Canadian raittiushyödykset ja "naisten liitto" jättivät eilen Canadian hallitukselle vaatimuksia, että väkijoumalike on täydellisesti hävitettävä maasta sodan ajaksi.

Pääministeri Borden vastasi hallituksen tulevan vakavasti harkitsemaan tuon suuntaisen, kokoa maata käsittävän kieltoain laatimista.

Britannian kulta- ja ar- vopaperiliike Yhdys- valloissa

New York, tammik. 11. — J. P. Morgan & Co:n tiille saapui tänään kultaa Canadiana \$24,440,000 arvosta. Kultaa on saatunut yhteensä sitte tammik. 1 p:n \$49,440,000 arvosta.

Muutamien viime kuukausien ajalla arvioidaan brittiläisten tuoneen Yhdysvaltain "markkinoille" omistamia amerikalaisia arvopapereita yli \$400,000,000 arvosta, Britannian hallituksen päätetty "mobilisoida" eli vaihtaa rahaksi amerikalaiset osakkeet ja bondit.

Saksan rauhantarjous seurauksena sosialis- tien agitatorien

Lontoo, 11 p. tammik. — Että Saksan rauhantarjous on johtunut laajalle levinneestä sosialisten rauhan-agitatorien on käynyt selville, kun Somme jolla viimeisten kahden viikon ajalla vangiksi saatu saksalaiset sotilaitten huostasta on löydetty painettuja listoja joilla oli kerätty allekirjoituksia valtiokanslerille osoitetuille rauhan vaatimus-adressille. Saksan sotaväen kesken samoin kuin muuallakin Saksassa sanottujen allekirjoitusten kerääminen on ollut kiellettyä, mutta siitä huolimatta näyttäisi listat rauhanvaatimusten tekemiseen tunkeutuneen kautta armeijan. Merkilläpantavana on vaatimuksesta se, että vaaditaan keskivalvonta lupaamaan rauhantekoa luovuttaa valloitetut alueet takaisin. Muutenkin vaatimuslistat sanomuuoloita vastaan Saksan valtiokanslerin rauhantarjouksen yhteydessä pitämässään puheissaan käyttämiä fraaseja.

Saksan lähetystö erot- tanut konsulin

Washington, tammik. 12. — Saksan lähettiläs kreivi von Bernstorff on ilmoittanut valtiodepartementille vapauttaneensa konsulin virasta yleiskonsuli Franz Boppin ja varakonsuli E. von Schacklin, jotka joitakin päiviä sitten julistettiin syyllisiksi Yhdysvaltain puolueettomuuden rikkomiseen salaliittoutumalla hävittämään liittolaisille aiottuja sotavälineitä.

Tri Erich Zöpfel, Saksan yleiskonsuli Seattlesta, on määrätty San Franciscoon hoitamaan Boppin virkaa väliaikaisesti. — San Franciscossa, Boppin ja hänen syyllisiksi julistettujen apulaisten ehdotukset uuden kuulustelun myöntämisestä lykkäytyivät viikoksi.

KESKUSTELUT RAU- HANEHDOISTA

Berlin, 12 p. tammik. — (Sayvillen kautta.) Saksan hallitus on antanut puolueettomien maitten diplomaattisille edustajille liitteen, jossa vastataan rauhanneuvottelun talolta Saksan rauhantarkkuseen annettua vastaustaan tehtyihin syytöksiin. Väitetään, että Saksa on liittolaisensa kanssa ollut puolustusasossa ja että liittoutuneitten päämääränä vieläkin on valloittaa Elsass-Lothring ja osia Preussista, riistää Itävalla-Unkarista eroon

(Jatkoa neljännellä sivulla.)

Kaksi lasta palanut

Williston, N. D., tammik. 12. — Yksi lapsi paloi kuoliaksi ja toinen sai hengenvaarallisia palohaavoja Herman Nelsonin kodin palossa täällä tänään, ankan lumimyrskyn riehussa. Pato sai alkunsa käsittävän räjähdyskes-

RAUTATIELÄISET JATKAVAT NEU- VOTTELUAAN

Chicago, Ill., tammik. 12. — Neljän rautatieläistenjärjestön edustajat, jotka saapuivat tänne joku päivä sitten neuvottelemaan, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä 8-tuntisen työpäivän takaamiseksi heille, jatkoivat keskusteluaan Masonic Templessä tänään.

Junamiesten järjestön edustaja, W. G. Lee, ilmoitti edustajien yksimielisesti hyväksyneen pönten, jonka mukaan rautatieläiset eivät ryhdy erikoisiin toimenpiteisiin ennenkuin ylioik, on antanut päätöksensä kongressin äskettäin hyväksymän ns. 8-tuntin lain suhteen. Rautatieläiset päättivät odottaa, selitti hän, "että yleisö ja ylioikeus eivät väärynmärtäisi toimenpiteitä, joihin heidän mahdollisesti täytyy ryhtyä".

Canadaalaisten 'urottöitä' Englannissa

Lontoo, 12 p. tammik. — Päin vastoin, että rauhanystävien kokousten hajottajia rangaistaisiin on hallitus ja isänmaalliset lehdet rientäneet heitä siitä ylistämään. Niinpä canadalaisten kersantti, joka johti 25 mielistä sotilasjoukkuetta hajottamaan rauhankokousta Walthamstowissa on ylennetty yli-kersantiksi (sergeant-major) osoittamansa "kunnokkuuden" palkkioksi. Etä sellaisesta palkitsemisesta on ollut ennakkotieto upseeriston ja sotaväen kesken ja vieläpä laajemmalla piirillä kävi selville, kun isänmaallinen sanomalehtiotti heti sellaista kunnioitti rauhantekoa häiritsejä yli-kersantin nimellä vaikka "urho" ei ollut arvoa vielä saanutkaan.

Tapahtuma, josta sellainen arvovylennys annettiin oli seuraava: Lontoon etukaupungissa Walthamstowissa pitivät työväenjärjestöt ja rauhankannattajat kokouksen, jossa piti Ramsay MacDonaldin ja Mrs. Snowdenin puhua. MacDonald oli jättänyt oman puhevuoronsa käyttön myöhemmäksi kun ensimmäiseksi esiintyi Mrs. Snowden, jolla ajalla MacDonald toimi itse puheenjohtajana kokouksessa. Kun Mrs. Snowden oli päässyt puheensa alkuun alkoivat jotkut väkijoukossa olevat rähisijät huutamaan merkiksi ulkopuolella oleville liittolaisille ja canadalaisten kersantin johdolla hyökkäsi sisään 25 sotilasta. Kersantti johti miehensä suoraan puhujalavan eteen ja vaati puhujia, MacDonaldia ja Mrs. Snowdenia poistumaan paikalta. MacDonald protesteerasi vedoten väkijoukkoon oikeuksiansa puolesta saada puhua vapaassa Englannissa ilman kenenkään väkivaltaisesti häiritsemättä. Sillä ajalla komensi kersantti miehensä hyökkäämään puhujalavalle. Tiellä ollut sanomalehtiraportterien pöytä paiskattiin kumoon ja raportterit häitettiin pääsivät ehein nahoin sotilaitten kynsistä. Puhujalavalla sotilaitten paikkain alas MacDonaldin, Mrs. Snowdenin tuupattiin alas myöskin vaikka häntä kohtaan ei suurempaa väkivaltaa käytetty ja sen järestä käyttäen pöytiä, tuoleja ja muita käsiin soivia työvälineitä alkoivat sotilait tyhjentää kokoushuonetta. Ihmiset juoksivat ulos, ehtimättä kuitenkaan kaikki saamatta osakseen ruhjevammoja sotilaitten iskuista. Kun kokoushuone oli tyhjenetty rauhankannattajista veisasiivat sotilait virren: "Jumala suo jokoon kuningasta" ja melusivat kokoushuoneessa myöhään yöhön saakka odottaen tilaisuutta saada tapella mahdollisesti palaavien rauhankannattajien kanssa, mutta sellaiseen ei tullut tilaisuutta.

Hillikanialistit koetta- vat kiertää tvöläisten- sä vaatimuksia

Ottawa, Ont., tammik. 10. — Hallituksen ja kaivosyhtiöiden edustajat ovat neuvotteleet viikolla länsi-Canadian hillikaivoksilla vallitsevien "selkkausten" johdosta, mutta sovintoa tvönteettäjien ja tvöläisten välillä ei ole saatu aikaan.

Hillenkaivaajat vaativat palkankorotusta, koska elinkustannukset ovat nousseet niin, että nkvikset palkat eivät enää riitä takaamaan niukkaakaan elantoa. Tästä yleisesti tunnetusta toiseikasta huolimatta kaivosten omistajat eivät ole taipuneet myöntämään palkankorotusta, vaan koettavat kiertää tvöläisten vaatimuksia jos jonkinlaisilla "selityksillä". He sanovat tehneensä sopimuksen hillenkaivaajien järjestön, United Mine Workers of America'n, kanssa saatuun "vakuutukseen, että tämä järjestö pitää sopimuksensa". Tämän perusteella ovat he muka tehneet suuria hankintaturkoitajoiden hintoja ei voida muuttaa, ja toiselta puolen ei heidän "kohtuullisista voitostaan" kuuluisi riittävä ropoakaan työläisten palkkojen parannukseksi. Kysymyksessä "ovat" "riittäisyydet" koskevat United Mine Workers in 18:nneen piiriin hillenkaivajia. Albertassa ja itäisessä British Columbiassa.

Tanskalainen laiva upotettu

Lontoo, 12 p. tammik. — Lailiiketoimisto on ilmoittanut, että tanskalainen höyrylaiva/Talbard on tullut upotetuksi. Miehistö on pelastunut.

Puoli miljoonaa pom- mia tuhoutui teh- taan palossa

Omaisuusvahingon arvioidaan nousevan \$12,000,000:iin. — Ihmishenkien hukka pienempi kuin ensiksi luultiin.

Jersey City, N. J., tammik. 12. — Silloin tällöin tapahtuvia (pommiin ja kranaattien) räjähdyskuu kuului vielä tänä aamunakin Canadian Car & Foundry Co:n sotavalinetehtaalta, joka tuhoutui eilen illoppäivällä.

Kahdessa, tähän mennessä vielä eheinä säilyneessä konkritrarakennuksessa on tonnitain trinitroloolia — voimakkainta räjähdysainetta — jota käytetään ampumavarojen valmistuksessa. Jos tuli olisi päässyt tähän, olisi siitä seurannut vielä hirvittävämpi vahinko. Tämä varasto kuitenkin säilynee.

Kingslandin pormestari, Arthur A. Clay, ilmoitti tänään yherheellisen. Pormestari Clayn tion virallisesti arvioineen omaisuusvahingon nousevan noin \$12,000,000:iin.

Kingslandin kaupala ja läheinen maasettu ovat todella olleet ankarassa pommituksessa. Muutamissa taloissa on aukkoja, toisten katot ovat puhkeilleet ja tuskin yhtään akkunaa on jäänyt eheäksi. Kivillä kovotettu tie lähellä tehdaslaistosta oli täynnä tykinkuulien kuoppia. Delaware & Lackawanna rautatieltä on hävinnyt kahden mailin pituudelta.

Aikaisemmat tiedot suuresta mieshukasta näyttävät olevan kertoman mukaan huolellisesti tiedustelut osottavat, että ainoastaan kaksi työläistä, Michael Weinskie ja Herman Bieckre, saivat surmansa. Edellisen tappoi juna ja viime mainittu pommi.

Kaikkia suurimpiin tykinkuuliin ei oltu vielä kiinnitetty syytymisiä, joten ne vain kohoilivat ilmaan ja putoilivat räjähtämättä, shrapnellien singuttaessa kuulia kaikkialle. Jos nuo suurimmat murhanneet olisi varustettu svytymillä, olisi omaisuuden häviö ja ihmishenkien hukka varmasti ollut paljon suurempi.

Jersey Cityn ja ympäristön kaupunkien viranomaiset hankkivat hoitoa noin 800 miehelle, naiselle ja lapselle viime yöksi. Nämä kaikki joutuivat pakeneamaan koidestaan Kingslandista tulipalon ja räjähdysten alkua. Jotkut nukkuivat koulussa.

(Jatkoa neljännellä sivulla.)